

Lärarhandledning

Försättsblad

Här kan eleven skriva in sitt namn och klass

1 Kartans tecken och färger

Övningens mål:

Att förstå och kunna kartans färger och vilka färger olika karttecken har.

Genomförande:

1. Läraren går översiktligt igenom vilka färger som finns, och exempel på karttecken för varje färg.
2. Eleverna använder kartteckenförklaringen till hjälp för att dra streck mellan färger och karttecken.

Karttecken på karta 1

Övningens mål:

Att förstå och hitta igen karttecken på kartan

Genomförande:

1. Läraren tar ett exempel hur man ska göra. Läraren kan t.ex. ta en större väg och hela klassen ringar in en större väg tillsammans.
2. Eleverna ringar in karttecknen som finns på kartan och sätter ett kryss vid de karttecken som inte finns på kartan.

3 Karttecken på karta 2

Övningens mål:

Att förstå och hitta igen karttecken på kartan

Genomförande:

1. Läraren tar ett exempel hur man ska göra. Läraren kan t.ex. ta liten stig och hela klassen ringar in liten stig tillsammans.
2. Eleverna ringar in karttecknen som finns på kartan och sätter ett kryss vid de karttecken som inte finns på kartan.

4 Karttecken på bild

Övningens mål:

Att kunna hitta igen kartecken i verkligheten/på en skogs modell

Genomförande:

1. Läraren tar ett exempel hur man ska göra. Läraren kan t.ex. ta större väg och hela klassen ringar in större väg tillsammans.
2. Eleverna ringar in kartecknen som finns på kartan och sätter ett kryss vid de kartecken som inte finns på kartan.

5 Para ihop kartecken med beskrivning

Övningens mål:

Att förstå och lära sig olika kontrollpunkter

Genomförande:

1. Läraren parar ihop första kartecknet tillsammans med klassen.
2. Eleverna skriver ut resten av siffrorna 2-10 själva.

6 OL bana på modell

Övningens mål:

Att förstå och lära sig olika kontrollpunkter

Genomförande:

1. Läraren skriver namnet (Torn) för den första kontrollen tillsammans med klassen.
2. Eleverna skriver namnet för resten av kontrollerna 2-6 är själva.

7 Passa kartan

Övningens mål:

Att förstå och lära sig hur man passar kartan

Genomförande:

1. Läraren går igenom hur man passar kartan till terräng och hur man använder en kompass för att passa kartan mot norr
2. Läraren går igenom första uppgiften tillsammans med klassen (karta A är passad till bild 1)
3. Eleverna gör resten av uppgifterna själva

8 Passa karta 2

Övningens mål:

Att förstå och lära sig hur man passar kartan

Genomförande:

1. Läraren går igenom hur man passar kartan till terräng
2. Läraren visar karta ett som exempel på när man passar kartan till en bild av terrängen
3. Eleverna passar kartorna 2-4

9 Passa karta 3

Övningens mål:

Att lära sig hur man passar kartan

Genomförande:

1. Läraren går igenom hur man passar kartan till terräng
2. Läraren visar karta ett som exempel på när man passar kartan till en bild av terrängen
3. Eleverna passar kartorna 2-4

10 Passa karta 4

Övningens mål:

Att lära sig hur man passar kartan

Genomförande:

1. Läraren visar karta ett som exempel på när man passar kartan till terrängbilden
2. Eleverna passar kartorna 2-6

11 Höjdprofiler

Övningens mål:

Att med hjälp av höjdkurvor kunna se hur terrängen är utformad

Genomförande:

1. Läraren går igenom vad höjdkurvor är. Kan använda bilden på terrängen och en karta
2. Läraren visar vad bild A är som exempel
3. Eleverna gör resterande höjder

12 Rita karta 1

Övningens mål:

Att förstå kartan

Genomförande:

1. Låt eleverna redan från början försöka själva utan att läraren tar något exempel.

13 Rita karta 2

Övningens mål:

Att förstå kartan

Genomförande:

1. Låt eleverna redan från början försöka själva utan att läraren tar något exempel.

14 Visa höjder på karta

Övningens mål:

Att förstå höjdkurvor

Genomförande:

1. Läraren går igenom vad höjdkurvor är
2. Läraren visar ett exempel på vad en höjdkurva är och hur man kan använda kurvorna för att se om ett karttecken ligger högre upp än något annat karttecken t.ex. myren i gropen jämfört med sjön
3. Eleverna gör uppgiften

15 Vilka karttecken ligger högst?

Övningens mål:

Att förstå höjdkurvor

Genomförande:

1. Läraren går igenom vad höjdkurvor är
2. Läraren gör nummer ett tillsammans med eleverna, visar vilket karttecken som ligger högst
3. Eleverna gör resten av uppgifterna

16 Lutningar på karta och modell

Övningens mål:

Att förstå höjdkurvor

Genomförande:

1. Läraren går igenom hur man beroende från vilket håll man går får olika lutningar
2. Läraren tar första pilen som exempel hur man går ner mot sjön
3. Eleverna gör resterande pilar 2-8

17 Rita karta 3

Övningens mål:

Att använda de kunskaper man fått till att rita in de karttecken som saknas på kartan

Genomförande:

1. Låt eleverna redan från början försöka själva utan att läraren tar något exempel.

18 Rita väderstreck

Övningens mål:

Att lära sig väderstreck. Norr är alltid uppåt på en karta

Genomförande:

1. Läraren går igenom väderstreck och hur man går 2cm norrut från startpunkten. Om 1cm på kartan motsvarar 100m har man gått 200m
2. Eleverna gör uppgiften

19 Passa karta efter norr

Övningens mål:

Att lära sig passa kartan mot norr

Genomförande:

3. Läraren går igenom hur man passar kartan mot norr med hjälp av en kompass.
4. Läraren visar ett exempel på när man passar kartan. Man håller kartan med pilen rakt ut plant framför sig och vrider sedan på kroppen (inte på kartan) för att passa kartan.
5. Eleverna gör uppgifterna

20 Ta ut kompassriktningar

Övningens mål:

Att lära sig passa kartan mot norr

Genomförande:

6. Läraren går igenom hur man använder en kompass för att passa kartan mot norr
7. Läraren visar ett exempel på när man passar kartan
8. Eleverna gör uppgifterna

21 Ledstänger på kartan

Övningens mål:

Att lära sig vad man kan använda som ledstänger och förstå vad ledstänger är

Genomförande:

1. Läraren går igenom vad ledstänger är. Något man kan hålla sig till (följa)
2. Läraren tar ett exempel på en ledstång t.ex. följa en väg
3. Eleverna ritar in pilarna

22 Ledstänger på modell

Övningens mål:

Att lära sig vad man kan använda som ledstänger och förstå vad ledstänger är

Genomförande:

1. Läraren går igenom vad ledstänger är. Tydliga terrängföremål att följa
2. Läraren tar ett exempel på en ledstång
3. Eleverna ritar in pilarna 1-8

23 Snedda på karta och modell

Övningens mål:

Att lära sig hur man sneddar på kartan

Genomförande:

1. Läraren går igenom vad man gör när man sneddar mellan ledstänger eller hur man kan använda en ledstång för att snedda
2. Läraren visar hur man kan snedda på första sträckan. Istället för att följa runt ängskanten kan man gå från ena kanten till den andra
3. Eleverna ritar in hur man kan snedda på resterande sträckorna

24 Förlänga på karta och modell

Övningens mål:

Att lära sig hur man förlänger och vad det är att förlänga

Genomförande:

1. Läraren går igenom vad man gör när man förlänger. Hur man gör en kontrollpunkt större och lättare att hitta
2. Läraren visar ett exempel hur man använder sjön och myren för att hitta myrspetsen
3. Eleverna ritar in förlängningarna på kartan

25 Vägval på karta och modell

Övningens mål:

Att lära sig vad ett vägval är och lära sig ta ut vägval

Genomförande:

1. Läraren går igenom vad ett vägval är, dvs. visar hur man kan använda ledstänger, snedda och förlänga för att lättare hitta kontrollen
2. Läraren visar ett exempel
3. Eleverna ritar in vägval på kartorna
4. Eleverna diskuterar sedan i grupp vilket väg val som är snabbast på respektive sträcka